No. 118. DINGSDAG 5 OCTOBER. 1858.

VIJF EN DERTIGSTE JAARGANG

PROVINCIALE DRENTSCHE EN ASSER COURANT.

De uitgave dezer COURANT geschiedt op DINGSDAG, DONDERDAG en ZATURDAG. De prijs is per *drie maanden* te Assen *f* 2.30 buiten Assen franco per post *f* 2.45. — De prijs der Advertentiën is van 1 tot 5 regels *f* 1.00 en voor elken regel meer 15 cent behalve 35 cent zegelregt.

GEDEPUTEERDE STATEN der Provincie Drenthe brengen hiermede ter algemeene kennis, dat van en met Dingsdag den 5 October e k. de Drentsche Hoofdvaart van Assen af tot aan de Dieverder Schutsluis weder voor de scheepvaart zal gesloten zijn; en dat op de panden van die vaart beneden gemelde sluis tot Meppel niet dieper zal mogen worden op- en afgevaren, dan ter diepte van 0 87½ el (3 voet); — blijvende overigens de regeling voor de scheepvaart, zooals bepaald is in de publicatie van 9 September ll. in haar geheel.

Assen den 30 Sept. 1858.

Gedeputeerde Staten voornd.,
DE VOS VAN STEENWIJK, Voorz.
W. ALINGH, l. Griffier.

OVERZIGT
der belangrijkste Gebeurtenissen.

5 October.

Wat deed Prins *Napoleon* te Warschau? blijft de vraag van den dag.

De een, onze lezers weten het, zegt, dat hij uit vrijen ging — de ander, dat hij den band der alliantie tusschen Frankrijk en Rusland naauwer zou toehalen — de derde, dat hij alleen in de Poolsche hoofdstad kwam, om Keizer *Napoleon* te Parijs te inviteren en nu voegt een vierde er bij: „Prins *Napoleon* sprak met den Czaar over het bouwvallige Turkije en den „zieken man." De beide groote Monarchen willen spreken over den betreurenswaardigen toestand van het rijk der halve maan, en bij voorbaat het een en ander beramen, dat op 't onverwachts van dienst kan zijn. Frankrijk en Rusland willen zorgen, dat zij niet *verrast* worden in het Oosten en dat zij, als er toegetast moet worden, niet aan den achterdeur staan of te weinig magt hebben, om hun regt en hunne lusten te bevredigen."

Of die vierde man nu gelijk heeft, is even onzeker als het oordeel van de drie anderen, en wij zullen onze meening dus maar onder de korenmaat houden.

Sommigen verzekeren, dat er te Warschau ook gesproken is over de *Staats*schuld van Turkije. Deze zou bedragen 348 millioen gulden, behalve ongeveer 200 millioen binnenlandsche schuld. Alleen voor rente heeft de Turksche schatkist te betalen ruim 21 millioen gulden. En wie betaalt het meest die rente? Volgens het spreekwoord preekt de dominé, speelt de comediant, pleit de advocaat, en de boer?... legt de eijers, en die van den Turkschen boer zijn grootendeels voor den Grooten Heer!

Daarom verbouwt de Turksche landman niet meer dan even noodig is, weinig lust als hij kan hebben, om in 't zweet zijns aanschijns den akker te ploegen en te bezaaijen, opdat de Pacha's, als zoovele kraaijen, op den dag des oogstes komen, om het beste weg te pikken en er als vrolijke Fransjes van te leven met de weelderige dames van het Serail.

Zal Keizer *Alexander*, als hij verzocht is, te Parijs komen?

Men zegt *ja*, doch eerst in het voorjaar van 1859.

„Prins *Napoleon* te Warschau! dit is eene vijandige demonstratie tegen Oostenrijk!" riep men. Wij hebben daarop gezegd: „wie weet, of niet een der Oostenrijksche Hertogen Keizer *Alexander* gaat complimenteren!" En ziet nu verzekert men, dat de Aartshertog *Wilhelm* inderdaad te Warschau is geweest.

Prins *Napoleon* heeft reeds aan Keizer *Napoleon* verslag gedaan van het resultaat zijner reis.

De Keizer van Rusland hield met den Prins van Pruissen voor zijne afreis eene revue over 30 000 man, geformeerd door 43 battaillons, 28 escadrons en 64 stukken geschut.

Toen het regement, 't welk den naam van den Prins van Pruissen draagt, voorbij den Keizer defileerde, plaatste de Prins zich aan het hoofd daarvan en salueerde den Czaar.

Als berigten kunnen wij nog mededeelen:

1. dat de Prins van Pruissen door Keizer *Alexander* zeer hartelijk is ontvangen;
2. dat Prins *Napoleon* dezelfde vriendschappelijke onderscheiding te beurt viel;
6. dat de Prins van Pruissen Warschau reeds weder verliet;
4. dat Prins *Napoleon* de terugreis naar Parijs aannam;
5. dat Keizer *Alexander* Warschau vaarwel zeide.

Niet veel belangrijks, zult gij zeggen, waarde lezers, en dit is ook zoo, maar het vult toch onze kolommen en dit is al veel waard, als er niets gewigtigs ter markt is.

Ten aanzien van onze mededeelingen over Warschau en wat daar is gebeurd en wanneer de Prinsen er aankwamen en vertrokken, kunnen wij voor de waarheid daarvan niet geheel instaan, want de buitenlandsche bladen zijn het daarover zeer oneens.

De Keizer verliet Warschau, om zijne binnenlandsche reis voort te zetten. Men zegt, dat hij daarbij voornamelijk op 't oog heeft, om den adel bij elke passende gelegenheid te doen gevoelen, dat, hoe deze zich ook verzet tegen de vrijmaking der boeren, het 's Vorsten bepaalde wil is, om die met alle kracht door te zetten.

Waarlijk, Keizer *Alexander*, die vroeger werd geschetst als een goed, men meende zwak Vorst, toont moed, meer moed zelfs, dan menig Monarch, die het slagveld kiest tot het behalen van oorlogslauweren.

Lord *Stanley*, de Minister voor de Indische zaken, heeft in eene redevoering, in 't openbaar uitgesproken, dit verklaard:

„Wij moeten in Indie ons gevoel van nationale meerderheid binnen behoorlijke perken houden.

„Wij moeten de vooroordeelen der inlanders *zorgvuldig* en angstvallig ontzien.

„Wij moeten met geene Gouvernements-magt en invloed *dringen* op het terrein, waar ieder mensch aan zijn geweten alleen verantwoordelijk is en naar zijne eigene overtuiging moet te werk gaan.

„Doen wij dat niet, dan zal het blijken, dat wij meer kwaad dan goed hebben verrigt."

Er is veel verstand in dat oordeel, maar de vraag zal zijn: „*wanneer* mag de bemoeijing eener Christelijke Regering ten aanzien van den zedelijken toestand van Heidenen, onbetamelijk *indringen* heeten?"

Als Groot-Brittanje zóó angstvallig het Heidendom wil ontzien, dan mag men wel zeggen: „het Protestantsche Albion heeft met millioenen en millioenen schats en met veel burgerbloed de pogingen betaald, die het aanwendde, om in Indie ook het Christendom over te planten en het heeft *alleen* uit materieel belang even veel goud en even veel bloed opgeofferd, om stoffelijk voordeel te behalen en *angstvallig* toe te zien, dat het geen Heidensch vooroordeel kwetste.

Sober loon voor zoo veel strijd!

De regentschaps kwestie in Pruissen komt elken dag hare ontknooping nader, en de half officiele *Zeit* beweert reeds tegen de anti-revolutionaire partij, dat die kwestie kan worden opgelost zonder de bepaalde beslissing des Konings, indien deze namelijk niet in staat is zijn oordeel uit te brengen. In dat geval is de Prins van Pruissen geregtigd, om de teugels van het bewind te aanvaarden. De *Zeit* betuigt echter, dat het beter is als deze kwestie kan worden geregeld met volkomene bewilliging des Konings.

Men zegt, dat de Koningin en de zeer aanzienlijke en magtige hofpartij het regentschap, zooals dat nu bestaat, voorshands willen behouden, maar dat de heer *von Manteuffel*, de schrandere en moedige kabinets-president, het onbeperkt regentschap van den Prins voorstaat.

Vandaar de onzekerheid, die er doorstraalt in de maatregelen tegen de pers, als deze de kwestie behandelt Nu is het haar vergund, om er over te spreken mits zich houdende binnen de grenzen der betamelijkheid.

Maar die *grenzen!* Waar zijn zij? Men kan ze niet trekken op de kaart, en als een politie-ambtenaar die in gedachten formeert, is het gevaarlijk voor hen, die zich op dat gebied bewegen.

Oostenrijk versterkt en wapent zijne havens tegen de dingen, die daar kunnen komen. Er is nog wel geen vijand, maar vrienden heeft het ook niet veel en daarom denkt het: „ik zal zorgen, dat ik mij zelf kan redden!" Maar 't geld? O, dit wordt wel gevonden. Er is nog crediet te vinden tegen hooge rente!

De Koning van Beijeren heeft de Wetgevende vergadering ontbonden, omdat de oppositie er de meerderheid had. Hij wil beproeven of nieuwe verkiezingen andere mannen zenden.

Italie is thans het *wonder*land.

Geen wonder, want 't is ook het *domper*land. Zoo zag men onlangs te Lerici een man, die verzekerde, dat aan hem een mirakel was geschied, een vreemd geluid maakte en onder dat bedrijf de menschen met steenen smeet.

Welligt wordt er eene commissie van *geestelijken* benoemd, om te onderzoeken, of die steenen ook eene genezende kracht bezitten. Sommigen meenden, dat er chirurgijns in de commissie plaats moesten nemen, doch dit zijn *liberalen*, 't welk zeggen wil *dwazen* of *slechthoofden!* Maar er geschiedde nog iets anders en wel te Val della Torre. Daar was een meisje, dat na het vertrek haars minnaars onder dienst, zeer melancholiek werd. Ook zij, nu en dan in opgewonden toestand verkeerende, voelde lust om met steenen te werpen, maar gaf bij die handmanoeuvre ook eene uitlegging: „Ik zie", zeide zij, *nu* de heilige Maagd Maria, *dan* den *duivel*, en deze laatste, boos als hij van nature is, bezorgt de steenen in mijn huis." Ieder, die hare woning, tamelijk afgelegen, naderde, ontving ettelijke steenen naar zijn hoofd, steenen, die te zeerder deden, daar zij uit de handen kwamen van Beëlzebub.

Maar ziet, op een mooijen morgen zag men de schoone, met een zakdoek kunstig om 't hoofd gebonden en van twee punten of hoornen voorzien en teekenen makende, die beduidden: „ik ben zoo gekleed door den duivel — ik moet drie dagen zonder eten blijven en — 't geen erger is voor eene vrouw — ook drie dagen zonder te *spreken*. Dan zal de Maagd Maria komen om mij te verlossen." Naauwelijks was dit bekend, of eene menigte zeer bijgeloovige boeren sloot een bespiedings-cordon om de zoo bespottelijk gekapte steenenwerpster, en verrassend verschijnsel! na het einde van den derden dag geraakte de tong der schoone los en — zij sprak! „Mirakel! mirakel! schreeuwden de eenvoudige landlieden en liepen naar den toren en luidden de klokken, die nog nooit over zoo iets hun gebombam hadden laten hooren.

De Bisschop is gevraagd, wat hij van de zaak denkt; maar sommige booze of ligtzinnige spotters meenen, dat men eerder inlichtingen zou kunnen krijgen bij den minnaar, die reeds zijne knevels laat groeijen en welligt spoedig nog een anderen titel kan dragen, dan dien van verdediger des vaderlands.

Lord *Redcliffe* is te Constantinopel aangekomen en ten gehoore bij den Sultan toegelaten. Hij had veel raad, goeden raad, zooals hij zeide, en hij gaf die met groote vrijgevigheid. Of de Sultan even gretig nam, wat hem zoo beleefd werd aangeboden, weten wij niet.

Zij *kennen* elkanderen!

De toestand der gemoederen in verschillende tot het Turksch gebied behoorende oorden, is nog verre van gunstig, en het bombardement van Jeddah heeft vele Muzelmannen in hooge mate verbitterd. Daarenboven verzekert men, dat onder de elf opgehangen Turken en onder de 36 arrestanten, die naar Constantinopel op weg zijn, de eigenlijke schuldigen niet worden gevonden. Wij hebben dat wel vermoed en in der tijd ook gezegd, overtuigd als wij waren, dat voor de boosdoeners in stilte wel eene beschermende hand zou worden uitgestrekt. Als er opgehangen of in zakken genaaid moet worden, neemt men in Turkije, volgens oud, maar daarom geenszins loffelijk gebruik, maar dezen of genen, die daar genoegelijk op 's Heeren straten kuijert, denkende een man is een man, de galg weet niet wat er aan hangt en de wreker zal tevreden zijn.

De Turksche Commissaris, die regtdag hield te Jeddah, heeft die stad verlaten, met zich voerende 36 gevangenen, met welke te Constantinopel zal worden afgerekend. Zij komen aldaar aan op een voor hun geen gelukkig tijdstip, want de Sultan zit nog altijd in rekeningen te pluizen en wel in *onbetaalde*, terwijl de dames Sultanes alles behalve *couleur de rose* zijn tegen den chef van het Serail. Men zegt, dat zij gezamenlijk zwijgen en mokken en dit is eene hatelijke wraak.

Om te schreijen over de zuinigheidswoede van den Sultan, iets dat zij eigenlijk gaarne zouden doen, daartoe zijn zij te grootsch.

Velen voorspellen dan ook, dat de Sultan zal eindigen met vrede te sluiten en de vrouwtjes in 't rijk der halve maan weer regentessen zullen zijn, in spijt van den Minister van Justitie en van de Europesche diplomatie, de brommende matrone, de helleveeg, zegt de Sultane-favorite van *Abdul-Medjid*, die in Europa kan blijven en daar haar eigen potje koken.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

Waterhoogte. Arnhem, 2 Oct. 1.14. El; † AP. 8.09 Gew. 24 d.

De **Rijnhoogte** te Keulen den 2. Oct 6 voet 9½ duim Rijnlands.

Aan de memorien van toelichting bij de ontwerpen der staatsbegrooting 1859 ontleenen wij het een en ander. In die tot het hoofdstuk justitie komt het volgende voor:

De wetsvoordragt op de regterlijke organisatie en het beleid der justitie is in Julij naar den raad van state verzonden en kan, naar de Minister zich voorstelt, kort na de opening der zitting worden ingediend.

De Regering heeft zich mogen verblijden in de voortdurende gunstige resultaten door de rijksveldwacht opgeleverd. Hoewel het aantal rijksveldwachters tot nu toe nog zeer gering is geweest, is het echter blijkbaar, dat de rust en veiligheid, vooral ten platten lande, door het korps rijksveldwachters naar vermogen overal krachtdadig it gehandhaafd. Zal de instelling der rijksveldwacht echter geheel aan de verwachting beantwoorden, dan is het noodzakelijk het bij deze eerste verbetering niet te laten. De Regering, overtuigd van de noodzakelijkheid om aan het nu bestaande korps eenige uitbreiding te geven, heeft dan ook met het oog op de verpligting, die ingevolge art. 3 der grondwet op haar rust, niet geaarzeld tot dat einde de noodige gelden aan te vragen. Zij is tot die overtuiging gekomen niet alleen door eigen ervaring, maar bovendien door de op deugdelijke gronden steunende adviezen van verschillende autoriteiten. Ten einde evenwel de schatkist zoo min mogelijk te bezwaren, heeft de Regering zich bepaald tot het strikt noodzakelijke. Daar alleen, waar de ondervinding heeft geleerd, dat versterking van policie volstrekt noodzakelijk is, zal de voorgenomen uitbreiding geschieden. De uitbreiding van het personeel, zoo als de Regering zich die voorstelt, zal bestaan in 1o. negen brigadiers-maj. of rijksveldwachters der 1e kl.; 2o. tien brigadiers of rijksveldwachters der 2e. kl. meer dan in het vorige jaar; toen waren er 90 toegestaan, nu zijn er 100 voorgesteld; 3o. tachtig rijksveldwachters der 3e kl. in gewone dienst

meer dan ten vorigen jare. Hetgeen hiervoren is gezegd over de noodzakelijkheid der uitbreiding van het bestaande korps rijksveldwachters in het algemeen, geldt hier in het bijzonder ook voor de 3e klasse. Deze uitbreiding is niet meer dan het volstrekt noodige. Nog in dit jaar was de Regering bijna niet in staat aan zeer billijke en gegronde aanvragen tot bescherming van landeigendommen op enkele punten door het gewoon policie-personeel het vereischte gevolg te geven. Die uitbreiding is nog te meer noodig, daar vele gemeentebesturen nog steeds de noodzakelijkheid tot verbetering van het policietoezigt niet schijnen in te zien.

— Omtrent de begrootingswetten wordt nog het volgende medegedeeld:

De regering heeft, als het midden-cijfer voor de vergoeding aan de distriks-schoolopzieners toe te leggen, genomen f 400,-, daartoe voor 92 schooldistrikten gevraagd f 36,800.

De Regering gelooft, dat in 1859 de organisatie der Rijks kweekscholen en de inrigting der normaal lessen, haar beslag zal kunnen erlangen, en heeft dientengevolge onder de algemeene rubriek opleiding voor onderwijzers en onderwijzeressen op het budget gebragt f 60.000.

De kweekschool te Haarlem zou voorloopig op den tegenwoordigen voet blijven.

Verder zouden uit de som van f 60.000 worden bestreden:

1o. beursen ter opleiding van onderwijzeressen;

2o. het vormen van schoolonderwijzers door het departement Groningen der maatschappij tot Nut van 't Algemeen, en.

3o. de opleiding van jongelieden tot den onderwijzersstand aan 's Rijks lagere school te Maastricht.

Men berekent dat de regering in het jaar 1859 aan ongeveer 100 onderwijzers pensioen zal verleenen.

De regering wil in 1859 voor de *Staats-Courant* meer gebruik maken van telegrafische korrespondentie.

Men berekent dat er bij onze telegrafie in 1859 ongeveer 150 opzigters en telegrafisten en 20 leerlingen werkzaam zullen zijn.

De R. Katholieke kerkvoogden, 5 in getal, hebben elk f 2500 rijkstraktement.

— Men zal zich herinneren, dat in het laatst van Julij in de dagbladen is vermeld, dat de heer *P. H. van Vlissingen* zich onledig hield met het oprigten eener maatschappij voor de ontwikkeling van de westkust van Borneo, en daartoe bij de koloniale Regering aanzoek om zekere hoeveelheid grond had gedaan. Thans vernemen wij, uit eene goede bron, dat werkelijk deze maatschappij tot stand zal komen, daar niet alleen de Regering zich met genoemden heer heeft verstaan, maar zich bereid heeft verklaard voor $1/_{10}$ gedeelte in die maatschappij deel te nemen. Ook de N. H. M. schijnt met deze onderneming ingenomen te zijn, en wenscht, zooals wordt verzekerd, het voorbeeld van de Regering te volgen; althans er zijn reeds door dat ligchaam en den heer *van Vlissingen* onderhandelingen deswege aangeknoopt, en men wil zelfs met zekerheid weten, dat die maatschappij, onder zekere voorwaarden, belangrijk deel in de onderneming zal nemen. Ook andere zeer aanzienlijke handelshuizen en particulieren, te Rotterdam, 's Gravenhage en Amsterdam, hebben zich bereid verklaard deze onderneming te ondersteunen en te helpen bevorderen.

— Men zal zich herinneren het ongeluk den 20 Aug. ll. te Stompwijk voorgevallen, door het springen van een stukje kanon, waardoor een kind doodelijk getroffen werd. Zoo men weet, bestaat er sedert jaren te 's Hage een genootschap, *de Medusa* genaamd, dat ieder jaar een togtje maakt en op de verschillende plaatsen waar het aanlegt kanonschoten lost. Ook dit jaar werd zoodanig pleiziertogtje gemaakt, met dat noodlottig gevolg evenwel, dat het stukje sprong en, gelijk reeds boven gezegd is, een stuk daarvan in den hals van een kind kwam, dat een kwartier-uurs daarna overleed. Tegen den lader van het stukje werd eene vervolging ingesteld wegens manslag door onvoorzigtigheid. In de zitting der regtbank van 's Gravenhage op 30 Sept. werd deze zaak behandeld. Daar het niet bleek, dat de manslag door onvoorzigtigheid was begaan, concludeerde de substituut-officier van justitie tot schuldigverklaring van den bekl. aan het, door het niet in acht nemen van het betrekkelijke policiereglement en het niet vragen van permissie, oorzaak te zijn van den manslag, en dientengevolge, met toepassing van art 319 Code Pénal, veroordeeling tot eene gevangenisstraf van drie maanden en geldboete van f 25. Uitspraak op donderdag aanstaande.

— Men schrijft aan de *Utr. Ct.*, dat de heer *J. C. Baud*, oud-minister, door Z. M. tot den adelstand is verheven, en wel met den titel van baron.

— Naar men verzekert, zullen in het vervolg de uitgaven, ten dienste der kolonien, hier te lande gedaan, aan de openbaarheid en de controle der volksvertegenwoordiging worden onderworpen.

— De onvoorzigtigheid om naalden of spelden met de tanden vast te houden, heeft dezer dagen den dood van een kindermeisje te Berlijn ten gevolge gehad. Zij had eene speld in den mond gestoken en onder het spreken was haar die in de keel geschoten. Den volgenden dag reeds bezweek zij onder de hevigste pijnen.

—Te Zwartsluis is een nachtwacht op heeter daad betrapt op diefstal met inklimming bij nacht.

— Jl. zaturdag heeft het openb. ministerie te Arnhem tegen de bekende dievenbende den eisch gedaan, en wel, om *Schultz* tot 20, *Isaac M. Verdoner* tot 15, *Hartog M. Verdoner* tot 12, *Tobias M. Verdoner* tot 8 en *Anna Maria Kersten* tot 6 jaren tuchthuisstraf te veroordeelen.

— Omtrent den diefstal te Zierikzee gepleegd, meldt men nog 't volgende: De misdadiger heeft aan den veldwachter, die hem gevangen heeft genomen, te kennen gegeven, dat hij geene medepligtigen had, nooit te Zierikzee was geweest, en alleen op aanwijzing van personen, die vroeger aan huis van den bestolene gewerkt hadden, met welke hij in de gevangenis had kennis gemaakt, in huis en tot in den brandkelder was doorgedrongen. Wij deelen deze bijzonderheden te eerder mede, omdat daaruit blijkt, hoe verderfelijk het meestal is, dat misdadigers bij elkander worden opgesloten, immers, terwijl zij voor de eene misdaad gestraft worden, smeden zij alweder plannen, om later eene andere te kunnen volvoeren.

Eibergen, 1 Oct. Met bevreemding nemen wij in deze dagen eene landverhuizing waar van tal van huisgezinnen, vooral uit deze gemeente, het naburige Neede enz., naar Brazilie. De beweegredenen tot dit verschijnsel kunnen wij uit de ligtzinnigheid of ligtgeloovigheid onzer lagere volksklasse verklaren. Aangeworven door een zoogenoemden agent uit een naburig dorp, steunen talrijke huisvaders alleen op de aanprijzing van dezen en op een hun ter hand gesteld libel, als eenige waarborg voor eene zoo onzekere onderneming. Dit boekje, dat met den weidschen titel begint: *„Niets hier met het vertrek te betalen"* en *„Het centrale volksplantingsgezelschap doet alle de voorschotten, die haer in vijf jaren zullen wedergegeven worden in vier keeren, te beginnen naer het tweede jaar enz.,"* is te Antwerpen bij *Ph. Ville* gedrukt, en geeft alleen de namen op van de heeren *Beaucourt en Co.* te Parijs en *Serigiers* en *Steinmann en Co.* te Antwerpen, als bereid tot het geven van nadere inlichting. Bij zoodanig gemis van allen personelen waarborg (want die namen zijn hier althans geheel onbekend), is tevens de verzekering van de materiële belangen in zeer rekbare vormen uitgedrukt. Wat eindelijk de zorg aangaat, onzen christelijken landgenooten voor hunne godsdienstige en stoffelijke belangen toegezegd, die wordt in eene belofte van vier regels afgehandeld. Ten slotte willen wij gevraagd hebben, of ons gouvernement, dat met ijver waakt tegen deelneming aan buitenlandsche loterijen enz, niet kennis mogt nemen van deze loterij met de zedelijke en stoffelijke toekomst zijner onderdanen.

Almelo, 1 Oct. Hij die deze plaats in de laatste jaren niet bezocht heeft, kan zich geen denkbeeld vormen van haren snellen vooruitgang; niet alleen is het de uitgebreide beweging der nijverheid, maar evenzeer die op het gebied der landhuishouding. De havenkom is voor het eerste, de verbazende ontginning der woeste gronden voor het laatste het bewijs.

Zutphen, 30 Sept. Was in vroegere jaren alhier de hooge stand van den IJssel gedurende den herfst veelal eene lastige plaag, thans is gebrek aan water in dien stroom zeer hinderlijk aan de navigatie en schadelijk voor den handel. Gisteren en eergisteren hebben, onder andere ongerieven, een paar stoombooten tusschen Arnhem en deze stad, de eene, zoo men beweert, *zestien* en de andere *twintig* uren vastgezeten, hetgeen eene aanmerkelijke vertraging in de aankomst en het vertrek dier booten heeft te weeg gebragt, zoodat eene geregelde vaart op dit oogenblik niet mogelijk was.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

De berigten nopens den oogst luiden uit Frankrijk ongemeen gunstig. De nadeelige gevolgen van de droogte worden ruimschoots door den staat van het graangewas en der aardappelen vergoed. Wat de vruchten, met name de druiven betreft, de hoeveelheid daarvan grenst aan het ongeloofelijke; de boomen gaan onder het gewigt der vruchten gebukt. Het tegenwoordig jaar zal in dit opzigt als geheel van buitengewonen aard worden beschouwd. De oogst wordt onder begunstiging van het schoonste weder binnengebragt.

Uit Engeland heeft men ook goede berigten. Wel was de oogst door den regen in het begin dezer maand eenigzins vertraagd; maar men zal er toch een zeer goed gemiddeld jaar hebben.

Uit Duitschland en het Noordwesten van Europa heeft men insgelijks voldoende berigten, alleen de Rijn-gewesten schijnen door de droogte geleden te hebben. Dit is evenzeer met Spanje, Portugal en Italie vooral heeft zwaar geleden, men rekent daar slechts op een halven oogst.

— Men schrijft uit Monibare (Côte-d'or), dat de jongste zoon van den heer *Laurent*, gewezen vrederegter te Châtillon sur-Seine, aan de gevolgen van den steek eener wesp bezweken is. Die ongelukkige jongeling, omtrent 16 jaren oud, dronk uit eene flesch; eene wesp, die hij niet kon zien, vloog in zijne keel, stak hem, en dewijl hij door het zwellen der wond geen adem kon krijgen, bezweek hij, zonder dat het mogelijk was hem hoegenaamd eenige hulp toe te brengen.

ENGELAND.

Te Manchester is een Grieksch koopman, *Antonio Calvocoresi*, in hechtenis genomen wegens het laten vervaardigen van turksche piasters. Hij gaf voor dat dit geschiedde met voorkennis of op bevel van het ottomanische gouvernement, hetgeen het geval niet schijnt te zijn.

— De inspekteur-generaal van den gezondheidstoestand van Engeland zegt in zijn jongste verslag, dat men nu veilig kan aannemen, dat dit land het gezondste is van Europa. Frankrijk is het tweede in rang. Te Londen, alwaar de verhouding der sterfte in Engeland het hoogste is, klimt die nogtans niet boven 25 zielen op iedere 1000 inwoners per jaar. De laagste verhouding is te Eastbourne, eene zeeplaats niet ver van Brighton, alwaar het getal staat, als 15 tot 1000. Het verschil tusschen de engelsche steden en die op het vasteland, alwaar de verhouding 30 of 40 per 1000 is, wordt toegeschreven aan den heuvelachtigen grond, die eene hellende rigting tegen het oosten en zuiden aanneemt, besproeid wordt door de regenbuijen uit de Atlantische zee en gezuiverd door rivieren, die na een korten loop, in zee vallen. Onder de meest gezonde plekken behooren nog het eiland Wight, het eiland Anglesey, Hastings en de oost- en zuidkust van Devon.

— De mailbooten van Bombay, Calcutta, en de paketboot van Konstantinopel, 22 Sept. vertrokken, zijn achtereenvolgens aangekomen. De brieven uit Konstantinopel behelzen belangrijke tijdingen uit Perzie. Te Teheran is eene ministeriële krisis ontstaan. *Mirza-khan*, sedert zeven jaren vizier, is met zijne zonen in hechtenis genomen, en men eischt van hem teruggave van vele millioenen, die hij door afpersingen verkregen heeft. Deze gebeurtenis verwekte algemeene vreugde. De toestand des lands was overigens allerongunstigst. De stad Aderbaidjan was in opstand, Atherabad door de Turkomannen ingenomen, die veertig dorpen hadden vernield en de geheele bevolking gevankelijk weggevoerd. Hongersnood teisterde *Khoraçan* en *Herat* was door de onafhankelijke stammen ingesloten. De veranderingen in het bewind te Teheran gemaakt, deden echter op eenige verbetering van dezen droevigen staat van zaken hopen.

— In verscheidene streken van Engeland wordt sedert eenigen tijd geklaagd over de onveiligheid der brievenposterij. In betrekkelijke korten tijd zijn te Londen zes brievenbestellers tot deportatie veroordeeld, die brieven hadden geopend en er de geldswaarde — eenmaal slechts 18 pence aan postzegels — uit genomen. Te Exeter is thans een dienstmeisje in verzekerde bewaring gebragt, dat op een hulp-postkantoor van haren meester in last had de brieven te stempelen en in den loop van den jongsten zomer dertig stuks heeft geopend en vernietigd.

— Een voornaam Engelschman, lord *Carlingford*, houdt zich bezig met het oprigten eener maatschappij voor de exploitatie van eene door hem uitgevondene wijze van luchtvaart.

— De heer *Lewis Aria*, een belijder der israelietische godsdienst op Kingston in Jamaica, heeft 20,000pd. st. (bijna twee en eene halve ton) aan de israelitische leerschool te Portsea, plaats zijner geboorte, vermaakt, benevens het uitzigt op eene tweede som van 23,000, pd. st. na den dood van mevrouw *Aria*.

DUITSCHLAND.

Dezer dagen is door de regtbank te Weenen een man tot 14 dagen gevangenisstraf veroordeeld, omdat hij, eene processie ontmoetende, zijn hoed niet had afgenomen. In het vonnis wordt gezegd, dat eene daad van dezen aard nog strenger behoorde gestraft te worden, indien zij niet gepleegd ware door een Katholijk, zoo als in het onderhavige geval, maar door een persoon, die tot eene andere godsdienstige gezindheid behoort.

— Uit Stuttgart wordt gemeld, dat tot viering van het 78ste geboortefeest van den Koning van Wurtemberg in het geheele land groote toebereidselen worden gemaakt. Het koninklijk gezin is voltallig tot viering van het feest vereenigd. De Koningin der Nederlanden en haar zoon, zoo schrijft men verder, genieten de meest gewenschte gezondheid.

— Den 18e September sprong op den spoortrein die van Werschetz naar Busiasch stoomde, de stoomketel met zulk een verschrikkelijke kracht, dat van den stoker, die zich op de locomotief bevond, tot heden nog geen spoor is ontdekt. Een andere locomotief voor de trein gespannen weigerde te werken; per telegraaf werd naar Temeswar om hulp gesend, doch er was storing in de lijnen, zoodat men te Temeswar onkundig bleef van het gebeurde. Eindelijk kwam, nadat naar Oravitza was geseind, van daar een andere locomotief, en de verschrikte passagiers, waarvan gelukkig niemand letsel had bekomen, zetten daarop de reis naar Temeswar voort.

BELGIE.

Het gouvernement heeft openlijk zijne tevredenheid over den afloop van het feest der schooljeugd betuigd. „De Koning (zegt eene aanschrijving des ministers van binnenl. zaken aan de gouverneurs der provinciën) werd zeer levendig getroffen door de blijken van toegenegenheid, hem zoo ruimschoots gebragt door de leerlingen der onderscheidene inrigtingen van openbaar onderwijs, welke op den feestdag van den 25sten September rondom Z. M. vereenigd waren. De volkomene orde, die onafgebroken in de talrijke en digte gelederen dezer met geestdrift bezielde jeugd heeft geheerscht, hare uitmuntende houding, de tevredenheid die op alle aangezigten te lezen was en zich in duizend blijde kreten lucht gaf, alles droeg bij om een uiterst belangwekkend voorkomen te geven aan die plegtigheid, welke bij alle toeschouwers eenen diepen indruk heeft gemaakt."

Verder worden de gouverneurs gelast 's Konings tevredenheid en erkentelijkheid te betuigen aan de burgemeesters en de schoolbesturen, die tot het feest hebben medegewerkt, alsmede aan de scholieren, welke deel van den optogt hebben uitgemaakt.

— Eenige dagen geleden kwam een geestelijke leeraar op eene bisschoppelijke kostschool te Lillo aan, op zijne terugreis per stoomboot van Londen, waarheen hij een pleiziertogtje had gedaan. Hij had een vrij grooten koffer bij zich, maar verklaarde met een zoo effen gezigt, dat zich daarin niets bevond, behalve zijne kleederen en godsdienstige boeken, dat de ambtenaar der in- en uitgaande regten zich vergenoegde met het gezigt van een ouden tabberd, die bovenop lag. De reiziger, die naar Vlaanderen ging, dacht, dat de kans gewonnen was, en verheugde zich bij het inslaan van den weg naar Dael, doch ook daar bevonden zich commiesen, en wel, die niet zoo goed van geloof waren. In weerwil der reeds eens gelukte betuigingen, en dat de koffer reeds te Lillo onderzocht was, doorzochten zij dien, en vonden er En-

DE VERTELLER ENZ.

De voornaamste speelbanken van Europa zijn die te Baden-Baden, Wiesbaden, Homburg, Ems, Spa, Geneve en Monaco.

Voor de bank te Baden-Baden wordt jaarlijks een licens van 300,000 francs betaald. Deze som vervalt niet aan de regering, maar wordt door eenen bijzonderen badcommissaris tot verfraaijing van de reeds zoo schoone stad gebezigd, na aftrek van 50000 francs voor de minder belangrijke badplaatsen van Baden. Behalve deze som zijn de overige uitgaven der bankiers aanzienlijk, zij beloopen te zamen 700000 francs, en toch bedroeg de zuivere winst van het laatste badsaizoen meer dan twee millioen francs.

De banken in Wiesbaden en Ems behooren aan eene vereeniging van actiehouders. De uitgaven voor een saizoen, de licens daaronder begrepen, worden op 750000 francs

gelsche zakdoeken, dames-kraagjes, mantilles, armbanden, bijouteriën en nog andere voorwerpen in, welke niet tot het costuum der geestelijken behoorden. Men doet thans pogingen om de zaak te smoren.

ITALIE.

Zekere ridder *Rustaldi*, die te Rome op eenen grooten voet leefde, heeft voor niet minder dan een half millioen daalders aan wisselschulden gemaakt, en is toen met de noorderzon vertrokken.

— Duizend der aanzienlijkste ingezetenen van Bologna hebben aan den kardinaal-legaat eene petitie ingediend, waarin zij verzoeken, dat de regering in overweging neme, welke middelen zouden kunnen worden aangewend, om de veiligheid van personen en eigendommen te verzekeren. Sedert eenigen tijd betalen vele grondeigenaren eene vrijwillige schatting aan de rooverbenden, en dit heeft slechts de vermeerdering dezer benden en hare grootere stoutheid ten gevolge gehad.

— De *Jewish Chronicle* meldt, dat de maatregelen, door den Israelietischen raad van afgevaardigden genomen in de zaak van kinderroof door de pausselijke politie te Bologna gepleegd, een sterken indruk gemaakt heeft op de pausselijke gezagvoerders en dat het aan *Mortara* twee maal vergund werd zijn kind te bezoeken: eene ongewone inschikkelijkheid.

— Te Rome kost het tarwebrood omstreeks 4 cts. (Nederl.) het pond, de eerste kwaliteit 5 cts.

Het ossenvleesch kost 15 c., schapenvleesch 7 c., geitenvleesch 10 c., enz.

Deze goedkoopheid van het vleesch heeft men te danken aan de vruchtbare weiden in den omtrek van Rome Terwijl de landbouwer elders met moeite zijn vee kan verkoopen, 't welk ten gevolge der schaarste van het voeder niet kan gevoed worden, zijn de weiden rondom Rome door de najaarsregens door een welig gras overdekt dat voor talrijke kudden toereikend is. Men ziet thans van het gebergte en uit de provincien der Adriatische Zee talrijke kudden aankomen om in de vallei te overwinteren.

Maar het merkwaardigste is de onbeschrijfelijke hoeveelheid vruchten, die in al de steden worden ter markt gebragt; van dorpen spreekt men niet. Voor twee en een halve stuiver koopt men tot 30 versche vijgen; zeven tot tien perzikken krijgt men voor denzelfden prijs en abrikozen — deze zijn er zooveel, dat men er aanvankelijk drie pond voor genoemden prijs gaf, en later in de onmogelijkheid om ze kwijt te raken, waren de kooplieden verpligt ze aan hunne varkens te geven.

ASSEN, 5 October.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

Amsterdam. Maandag, 4 Oct. Op de beurs van heden was de slotkoers der **effecten** als volgt:

Nederl. $2\frac{1}{2}$ pCt. $64\frac{1}{8}$ percent. Dito 4 Ct. $93\frac{3}{4}$ percent. — *Rusland* bij Hope en Comp. 1798 en 1815 5 pCt $106\frac{1}{16}$ percent. — *Oostenrijk* Nieuwe Metallieken 5 pCt. $87\frac{3}{4}$.

Granen en Zaden.

Koolzaad hooger, op October f 456. — Raapolie hooger. op zes weken f $42\frac{3}{4}$. — Boekweit williger, 120 ponds Holsteinsche f 193. — Overige granen stil en onveranderd

Heden viert de heer *H. P. A. van Gorcum* alhier het zeldzame feest, dat hij vijftig jaren, dus eene halve eeuw onafgebroken bij het vak der boekdrukkunst werkzaam is geweest. Op achtjarigen leeftijd in de drukkerij van zijnen vader gekomen, is hij naderhand aan het hoofd der firma *H. P. A. van Gorcum en Co.* geplaatst. Wij wenschen Z.Ed. toe, dat hij nog lang lust en kracht moge behouden, om met denzelfden ijver als tot heden werkzaam te blijven, en dat hij verder Gods zegen in ruime mate moge ondervinden.

— Op de jaarmarkt, den 28 Sept. jl. te Roden gehouden, waren aangebragt 2061 paarden, 361 koeijen, 30 kalveren, 1601 Drentsche schapen en 314 varkens. De paarden golden van f 10 tot f 275, de koeijen van f 25 tot f 135, de kalveren van f 12 tot f 25, de schapen van f 1.50 tot f 7.25 en de varkens van f 4.50 tot f 28. Er waren ook nog aangebragt 55 bundels vlas van $3\frac{1}{2}$ pond het bundel, die verkocht werden voor f 2.25 a f 2.65 het bundel. De markt was algemeen willig.

— Wij vestigen de aandacht van belanghebbenden op de hier achter staande advertentie van den Ridder *Christiaen*, officier van gezondheid en oogarts. Blijkens aan ons vertoonde attesten van de gemeentebesturen van Zwolle en Arnhem, zijn door genoemden Ridder in die plaatsen met de meeste kunstvaardigheid en het beste gevolg verschillende zeer belangrijke oogoperatiën verrigt, en zulks ook kosteloos aan verscheidene behoeftige ingezetenen.

— De heer Mr. *L. Graaf van Heiden Reinestein* heeft aan de Tweede Kamer kennis gegeven, dat hij door zijne herbenoeming van Kantonregter in het Kanton Assen heeft opgehouden lid der Kamer te zijn.

Er zal dus weldra in het kiesdistrict Assen eene verkiezing moeten plaats hebben, ter voorziening in de ontstane vacature.

— Volgens eene berekening van den engelschen sterrekundige *Hind*, onder dagteekening van den 28 September in de londensche bladen medegedeeld, zal de komeet van *Donati* den 10 October aanstaande, omstreeks middernacht, de aarde het meest genaderd, maar dan nog 51 millioen (engelsche) mijlen van dezelve verwijderd zijn. Den dag te voren zal zij haren grootsten luister bereikt hebben. Het is niet waarschijnlijk, dat de komeet na het einde der derde week van October in Engeland zigtbaar zal zijn; hare verdere waarnemingen moeten dan overgelaten worden aan de sterrekundigen in het zuidelijke halfrond der aarde, vooral aan die van den heer *Macleur*, aan de Kaap de Goede Hoop. — Volgens de in den avond van 26 September door den heer *Hind* gedane waarneming, terwijl de lucht eenigzins nevelachtig was, had de staart der komeet eene schijnbare lengte van omstreeks 12 graden, overeenkomende met eene wezenlijke lengte van 16 millioen mijlen. Sedert zijne verschijning heeft hij 100 millioen Engelsche mijlen afgelegd.

— Op de jaarmarkt, den 1 dezer te Dalen gehouden, waren aangebragt 165 koeijen, 30 Drentsche schapen en 285 varkens. De eersten golden van f 25 -„ tot f 128—„; de tweeden van f 3—„ tot f 6—„ en de laatsten van f 4 tot f 40—„.

— Naar men meldt, is de prijs der aardappelen te Veendam thans f „—55 a f „—60 per mud terwijl het gerucht in omloop was, dat zij nog meer zouden dalen.

* **Westerbork,** 1 Oct. Op de gisteren alhier gehouden jaarmarkt waren aangebragt: 40 koeijen, 13 jongbeesten, 3200 Drentsche schapen en 225 varkens. De koeijen golden: van f 30 tot f 80, de jongbeesten, van f 15 tot f 25, de schapen van f 1.50 tot f 6.25 en de varkens van f 6 tot f 35. De handel in koeijen en varkens was vlug, de schapen zijn door het groote aantal allen niet verkocht.

* **Staphorst,** 4 Oct. De voortvlugtige H. T. is tot heden nog niet achterhaald, ondanks alle daartoe aangewende pogingen, bij nacht en bij dag, van de Rijkszoowel als van de gemeente-policie. Wat hem tot die nachtelijke inbraak bewogen hebbe, blijft onbegrijpelijk. In de kracht van het leven, is hij van eene buitengemeene ligchaamssterkte; de *Mepp. Ct.* maakte verleden jaar van hem en zijn kameraad loffelijke melding, omdat zij onder de turftrekkers dezer gemeente, die 's voorjaars in het kwartier Vollenhove korte turf trekken en baggeren, het meest verdiend hadden, nl. f 147 per hoofd, in een tijdsverloop van niet langer dan zeven weken.

* **Jubbega,** 1 Oct. Terwijl de vrouw van *D. H* alhier heden middag bezig was de karnmelk uit de karn te doen, komt er iemand bij haar, waardoor zij zich voor een oogenblik van die plaats moet verwijderen. Hoe voorzigtig zij anders ook is, laat zij nu hare kinderen achter; doch hoe groot was hare ontsteltenis toen zij terug komt! Een harer kinderen van bijna twee jaren stond op het hoofd in een emmer met karnmelk, en niettegenstaande alle aangewende pogingen, mogt het niet gelukken hetzelve in het leven terug te roepen; het was een lijk.

* **Coevorden,** 3 Oct. In jaren stond in dezen omtrek het boekweit-verbouw, wat de kwantiteit aangaat, niet zoo gunstig als in het afgeloopen saizoen. Door het schoonste weder begunstigd, is zij dan ook bij uitstek gelukkig binnengekomen, en laat ook de kwaliteit niets te wenschen over. — De aardappelenoogst is hier thans ook in vollen gang en belooft ruim te zijn, zoo dat dit jaar over 't geheel, na de herstelde prijzen van het vee, buitengewoon voordeelig, vooral voor den boerenstand, mag genoemd worden.

* **Borger,** 3 Oct. Meldt men van elders, dat er vele en groote aardappelen gegroeid zijn, ook hier is het verbouw dezer vrucht in dezen zomer buitengewoon: als een bewijs daarvoor diene, dat de mr. timmerman *H. Zeubring* alhier in het jongstverloopen voorjaar 14, zegge veertien aardappelen gepoot heeft, waarvan hij thans de bijna ongeloofelijke hoeveelheid van $\frac{3}{4}$ zegge drievierde mud heeft ingeoogst; de schijnbaar zwaarste was dan ook vijf en eentweede Ned. ons; menigeen zal het zeker als overdreven beschouwen, doch schrijver dezes staat voor de waarheid daarvan in. Deze aardappelen zijn afkomstig van den heer *Blom* op het buitentje *Kraaijenhoek* bij Westdorp.

Zuidwolde, 29 Sept. Gisteren had het hier bestaande zanggezelschap een genotvollen avond. Te zes ure kwamen al de leden in de hoofdschool, de gewone plaats der zangoefening, te zamen, waar voor deze gelegenheid alles in orde was gebragt. De onderwijzer opende de vergadering met eene korte toespraak, waarna de secretaris, uit naam der leden hem bedankte voor de leiding en hulp, aan 't gezelschap betoond, en als bewijs van erkentelijkheid hem eene fraaije aardglobe aanbood, terwijl aan den hulponderwijzer voor zijne medewerking eene schildpadden cigaredoos werd geschonken. Van tijd tot tijd werd er, tusschen de uitvoering van beoefende stukken, door sommige der aanwezigen ter afwisseling een luimig vers voorgedragen, welk een en ander, onder 't genot van eenige ververschingen, eene zoo wel aangename als gepaste ontspanning opleverde.

* Aan den in aanleg zijnden straatweg door deze gemeente wordt druk gewerkt, zoo wel met het in gereedheid brengen der aardebaan, als met het aanvoeren van steenen, bijlangs den weg. Tot op een half uur van Kerkenbosch is de straatweg reeds afgewerkt.

KERK- EN SCHOOLNIEUWS.

Den 26 Sept. jl. heeft de heer *E. de Visser*, als Predikant naar Meppel beroepen, een hartelijk en zegenend afscheid genomen van de gemeente te Monnickendam, predikende naar aanleiding van Mozes uitspraak Deut. XXX vs. 19: *ik neem heden tegen ulieden, — opdat gij levet en uw zaad.*

* **Meppel,** 4 Oct. Gisteren voormiddag vond alhier de bevestiging plaats van den van Monnickendam bij de Herv. gemeente beroepen herder en leeraar ds. *E. de Visser*, welke plegtigheid door onzen jongsten leeraar ds. *Tol*, op eene allezins waardige en treffende wijze werd verrigt, naar aanleiding van 1 Tim. 3 vs. 1; daarop trad des namiddags de bevestigde leeraar voor de gemeente op en aanvaardde op plegtige en ernstige wijze deze zijne betrekking, doende dit met de tekstwoorden van 2 Kor. 12 vs. 9 *a*, „En hij heeft tot mij gezegd: Mijne genade is u genoeg." Talrijk was de opkomst, en, bedriegen wij ons niet, zeer voldaan over de beide leerredenen, keerde over 't algemeen de schare huiswaarts.

* **Zwartsluis,** 4 Oct. Gister in de voormiddag Godsdienstoefening, werd onze nieuwe leeraar ds. *Fijn van Draat* als zoodanig bevestigd, door den wel. eerw. heer *Kroese* alhier, die tot onderwerp zijner rede gekozen had Handl. 14 vs. 7-19; treffend was de rede en indrukwekkend de toespraken, die ZwEw. bij deze gelegenheid hield.

In de namiddag-Godsdienstoefening deed de nieuw bevestigde zijne intrede, predikende naar aanleiding van 2 kor 5 vs. 20 en 21, op zeer indrukwekkende wijze het gewigtige zijner roeping ontvouwende en eindigende met verschillende toespraken.

Talrijk was de opgekomene schare zoowel in de voor- als nademiddag-Godsdienstoefening: ons ruim kerkgebouw kon dezelve naauwelijks bevatten.

REGTSZAKEN.

Kantongeregt te Meppel

29 Sept. J. O. te Meppel, wegens eenvoudige diefstal van gras, gepleegd onder verkleinende omstandigheden, veroordeeld in eene gevangenisstraf van 2 dagen.

J. K., J. T. en L. L. te Havelte, wegens eenvoudigen diefstal van hout, gepleegd met oordeel des onderscheids, doch onder verkleinende omstandigheden, veroordeeld ieder in eene gevangenisstraf van 1 dag.

P. T. B te Wapserveen, wegens het laten loopen van vee in eens anders hakbosch veroordeeld in eene boete van f 3.

CORRESPONDENTIE.

Het berigt in ons vorig No. betrekkelijk het aan den onderwijzer *B. Mekkes* door eenige ingezetenen van Coevorden gezondene geschenk, is niet van onzen gewonen correspondent aldaar afkomstig.

— Eenige ingezetenen van Coevorden wenschten wel, dat op de eene of andere wijze een einde gemaakt werd aan het voortdurend zingen op Zondag in eenige herbergen aan de hoofdstraat, van allerlei straatdeunen, waardoor de Zondag veel van een kermisdag krijgt, aanstootelijk voor de buren en voorbijgangers.

Advertentien.

25jarige Echtvereeniging
van
J. C. POELMAN
en
W. H. WIND.
Kloosterveen, 5 October 1858.

geschat, en toch werd bij de laatste afrekening aan elk der 25000 actiën een dividend van 49 fr. 30 cent. toegekend. De zuivere winst was dus voor het laatste badsaizoen 1,232500 francs. De bestuurder van de vereeniging vrijheer von Wellens, trekt jaarlijks 5 procent der winsten en had dus ten vorigen jare voor de zes maanden dat de bank geopend was, een inkomen van 62,625 francs.

Homburg betaalt eene licens van 50000 florijnen (à f 1,25 Ned.) waarvoor de speeltafels het geheele jaar toegankelijk zijn. Het kapitaal der bank is in 10000 actiën verdeeld, en voor het laatste saizoen, alleen den zomer werd een divident van 53 francs per actie uitgedeeld, zoodat de geheele winst meer dan ½ millioen francs bedroeg. Meer dan de helft der actiën bezit een enkel persoon, de heer Blanc, die de zaken bestuurt.

Sedert de opheffing der speelbank te Aken heeft Spa goede zaken gemaakt. De winst ten vorigen jare bedroeg meer dan een millioen francs. Hiervan werd door de aandeelhouders 150000 francs voor kosten van verfraaijing van Spa gebruikt en het overige met de regering gedeeld.

Geneve betaalt geene licens. De bank heeft 125000 fr onkosten en hare winst beliep 300000 francs. Nu de Geneve-Lyonsche spoorweg geopend is, zal deze bank zeker veel grooter voordeelen hebben. In het uitzigt daarop heeft de bestuurder een' der beste croupiers van Homburg voor eene groote som in zijne dienst genomen.

In Monaco geeft de vereeniging der aandeelhouders aan den Vorst een vierde der winst en waarborgt hem 25000 francs als minimum. In het laatste heeft deze bank 80000 francs meer uitgegeven dan ontvangen. De aanleg van vele spoorwegen schijnt voor de bank van Monaco echter gunstig te zullen zijn.

Volgens dit overzigt hebben de genoemde speelbanken in een enkel saizoen, winst en uitgaaf bijeen gerekend met het spel 7 millioen fr. gewonnen. Deze aanzienlijke som is waarschijnlijk het gemiddelde der jaarlijksche winst Tot de grootste offers der speelbanken behooren niet de touristen, die zonder veel hoofdbreken hun geld op het spel zetten, maar mannen, die na eene lange studie van de kansrekening, jaarlijks uit Engeland, Frankrijk, Duitschland, Rusland en Amerika komen, volgens hun eigen zeggen, om den vrijheer von Wellens eene les te geven, Benazet den glans te ontnemen en Blanc op het drooge te zetten.

De *Liverpool Albion* deelt thans mede, dat twee, nog langer stoomschepen dan de *Leviathan*, en van eene oneindig prachtiger en merkwaardiger bouworde, te Liverpool in aanbouw zijn en allengs hunne voltooijing naderen, zonder dat het publiek het minst van de zaak gewaar is geworden, terwijl van den *Leviathan* niet alleen door alle Engelsche, maar zelfs door al de dagbladen van de beschaafde wereld voortdurend werd gesproken. Deze schepen hebben ieder eene lengte van 70 voet, zij zijn gebouw door de heeren Vernon and Son, voor rekening der Oriental Inland Steam Compagny en bestemd voor de vaart op de Indische rivieren.

Heden morgen van den 29 dezer ontsliep, na eene ziekte van ettelijke weken, onze geliefde moeder en behuwdmoeder GRIETJE MEIJERING, wed. J. HAMMING, in den ouderdom van bijna 67 jaren.
Met betraanden blik oogen wij de dierbare afgestorvene na in de gewesten der eeuwigheid.
Annen den 30 September 1858.

S. HAMMING.
Uit aller naam.

Gewone Vergadering,

MET DAMES,

van 't Departement Assen der Maatschappij: *TOT NUT VAN 't ALGEMEEN*, op Woensdag den 6 October 1858 des avonds te zeven uren.
Spreker, de heer Dr. J. VAN DER SCHEER, Az.
Bijdrage door den heer F. M. VAN HEIJST.

Namens 't Bestuur,
A. Th. HOSTEIJN,
Secretaris.

236e *Staats-Loterij.*

f 50,000.

Bij den ondergeteekenden Debitant der bovengenoemde Loterij te *MEPPEL*, is in de 5de klasse op No. 6619 gevallen: de ***kapitale Prijs van f 50,000***, waarvan door hem is gedebiteerd één 5de, één 10de en eenige 20sten.

M. L. VAN GEENS.

Let wel!

De oogheelmeester Ridder **CHRISTIAEN**, door eenige ooglijdenden naar Amsterdam ontboden zijnde, heeft de eer aan alle ooglijdenden te Assen en wijders in Drenthe bekend te maken, dat hij Donderdag den 7den October e.k. zal te consulteren zijn in het Logement van R. KUIPERS te Assen.

Voor het aanstaande **Wintersaizoen** wordt gevraagd een ***ONDERWIJZER***, in de winter-bijschool te Nieuw-Schoonebeek (Westelijk gedeelte) waaraan eene bezoldiging van f 100.— is verbonden.
Gadingmakenden moeten zich vóór 15 October e. k. met *franco* brieven aanmelden bij den BURGEMEESTER van Dalen.

THEE.

Bij de ondergeteekenden zijn voortdurend verkrijgbaar alle ***THEE-SOORTEN*** uit het magazijn van VAN HOUWENINGE en VISSER, in verzegelde pakjes van 5, $2\frac{1}{2}$ en 1 ons, waarop nummer en prijs van af 80 c. en hooger zijn vermeld.

H. P. A. VAN GORCUM, Assen.
A. VAN VEEN Jr, Meppel.
P. VAN VELSEL, Hoogeveen.
J. H. BEURINK, Koevorden.
K. TIMMERMAN, Steenwijk.
S. G. ZWART, Gorredijk.

Op Zaturdag, 16 October e.k., 's avonds 7 uur, in het LOGEMENT *DE OUDE VEENHOOP* te Smilde, zal publiek **BIJ PALMSLAG** worden verkocht:

GEMELD LOGEMENT

de oude Veenhoop,

staande en gelegen aan den straatweg en hoofdvaart te Smilde, bevattende ruime ***VERTREKKEN***, groote ***JAGTWEIDE***, ruime ***ZAAL*** en ***STALLING***, ***SCHUREN***, met den daarbij en omgelegen ***GROND*** bij inzate gebragt in 3 perceelen als:

1o. ***Logement*** op f 7600.—
2o. ***Huisplaats*** op f 980.—
3o. ***Tuin*** op f 1060 50.

Assen, 4 October 1858.

A. W. VAN HOLTHE TOT ECHTEN,
Notaris.

Door A. TER GUNNE te Deventer zijn onderdaags uitgegeven en alom verzonden:

Voor LEESGEZELSCHAPPEN en beminnaars van soliede Lectuur:

1. ***F. STOLLE***, DE HELD VAN MARENGO Geschiedkundige Roman. 2 Deelen f 5 30
„De roman is wèl geschreven; het militaire gedeelte aan de lang bekende historie getrouw en de rest, schoon verdicht, natuurlijk en gepast. De vertaling kwam ons goed voor, enz. (Leeskabinet 1858, No. 5.
2. ***JULIE BUROW***, HERINNERINGEN eener Grootmoeder f 3 20
3. ***W. M. THACKERAY***, MERKWAARDIGE HISTORIE van BARRY LYNDON. 2 Deelen f 5.—
4. ***THEOPHANIA.*** Christelijk Museum ter bevordering van godsdienstzin, voor *Leesgezelschappen* en Huisgezinnen. 1857. 2 Deelen f 3 50
5. ***UIT 's LEVENS LEERSCHOOL.*** Christelijk Magazijn voor de Huiskamer. 1858 1ste Deel f 3.—

Een bundel romantische en letterkundige voortbrengselen van mannen als HOFDIJK, VAN LENNEP, LUBLINK WEDDIK enz. Geen mensch van eenigen smaak mag hiermede onbekend blijven.

Voor TAAL- en LETTERKUNDIGEN, THEOLOGANTEN, ONDERWIJZERS, enz.:

Dr. A. DE JAGER, LATERE VERSCHEIDENHEDEN uit het gebied der Nederduitsche Taalkunde. 1ste Aflevering f 1.90

De Verklarende Woordenlijst op de Kantteekeningen van den Statenbijbel maakt dit werk voor iederen Bijbelvriend hoogst belangrijk.
Van de vroegere Verscheidenheden zijn mede nog enkele ex. à f 2 90 te bekomen.

Voor LANDBOUWKUNDIGEN:

VERSLAG van het verhandelde bij het XIIde Nederlandsch Landhuishoudkundig Congres. Gehouden te Deventer, den 29. 30 Junij, 1. 2 en 3 Julij 1857. f 3 40

Voor allen, die eenig belang in den Landbouw stellen, is dit Verslag van het hoogste gewigt; niet alleen om de behandelde zaken zelve (o. a. Rapport van den heer STARING over het irrigatiestelsel, met platen; idem over hulpmeststoffen; inenting van vee enz.), maar ook om het hierbij gevoegde Algemeen Alph. Register op de verslagen van het Ie—XIIe Landh Congres, Lijst der stukken behoorende tot het Archief enz. In één woord men vindt hier een schat van merkwaardige bijzonderheden den Landbouw betreffende, die men elders vergeefsch zal zoeken.

Voor ieder, die zijn waar belang ter harte gaat:

H. ZSCHOKKE,

DE WEG TEN LEVEN. Huis- en Handboek voor Christelijke Ouders en Jonge lieden. Uit het Hoogduitsch door R. REUDLER In Engelsch linnen band, met Vignet. f 1.80

Alle Tijdschriften zijn eenstemmig in den lof, die dit werk toekomt. Uit 's Levens Leerschool eindigt zijne recensie aldus:
„Ouders! wilt gij een degelijk geschenk aan uwe zonen en dochteren geven? koopt hun het nette en eenvoudige boeksken; gij geeft hun een geschenk, dat niet alleen duurzaam is hun gansche leven door, maar waarvan zij nog vrucht kunnen oogsten in de eeuwigheid. Vaders, geeft het aan uwe zonen, wien gij met bezorgden blik de wereld inzendt. Het zal in zwakke oogenblikken hunne kracht sterken, bij wankeling hunnen val verhoeden, hen immer een zekere gids zijn door dit moeijelijk en gevaarvol levenspad naar het hemelsch vaderland. Moeders, geeft het aan uwe dochters, opdat zij zich zelven leeren kennen, zooals zij werkelijk zijn, zooals zij worden moeten, en welken weg zij ten leven moeten bewandelen. Gij jeugdige menschen! leest er vlijtig in, en neemt de lessen, vermaningen en waarschuwingen van den edelen Christen ter harte. Laat hij u een vriend, een oudere vriend worden, die u immer ter zijde staat u het pad ten leven te wijzen. En gij ouders, gebruikt het als huis- en handboek bij de opvoeding uwer kinderen. Wie weet, wat nut gij er voor u zelven uit trekken kunt. Misschien brengt het u wel tot het besef, dat gij zelven niet op den weg zijt die ten leven leidt, en strekt het, om ook u den eenig waren weg te wijzen.
Ziet gij het titelplaatje? . . . Het roert door stillen eenvoud. Die engel, die dien jeugdigen mensch onder zijne vleugelen schut, met de regterhand ten hemel wijzend, door zich het geopend bijbelboek, en ter zijde in de verte vat veelbeteekenende kruis! Zulk een engel worde het boek voor velen, voor zeer velen!„

BURGERLIJKE STAND.

WOLVEGA, 23—29 Sept. Geboren Pietertje, d van J. van der Klei en T. J. Conradij van Boijl; Leendert, z van J. Lagcher en H. Grevinga van Fredriksoord; Webbegje, d. van R. G. de Hoop en G. P. Akkerman van Munnekeburen; Egbartus, z. van S. E. van Koersveld en M. R. Fleer van Spanga; Folkert, z. van B. J. de Jong en H. M. Eits van Noordwolde; Grietje, d. van J. Veurman en G. Dedden van Boijl. — Ondertrouwd R K. Bakker en G. L. Kuperus van Vinkega. — Gehuwd G. Deems en M. C. Kessen van Frederiksoord. — Overl. K. A. Mulder, vl. 15 j. van Wolvega; T. R. Oosterkamp, ml. 38 j., weduwenaar van Noordwolde; H. J. Vos, vl. 41 j., gehuwd, van Blesdijke; H Hulsbrink, ml. 60 j, weduwnaar, van Fredriksoord; H. G. Jongschaap, ml. 9 j. van Wolvega; B. K. Schieving, ml. 33 j., gehuwd van Oldeholtwolde.
MAKKINGA, 23—30 Sept. Geb. Harmer, z. van J. H. Blom en A. H. Aaldershof van Haulerwijk; Hendrikje, d. van O. J. Stoker en W. L. Dorenbos van Appelscha; Albert, z. van A. J. Riksten en B. H. Tjassing van Haulerwijk; Anne, z. van F Reij en G. Hofman van Makkinga; Metje, d. van A. O. Hartholt en A. J. Klooster van Oosterwolde. — Overl. Geertje Lefferts Zandstra, 45 j. van Elsloo; Femmigje Stellingwerf, 52 j. van Appelscha; Margrietje Engberts Posthuma, 18 d. van Oosterwolde; Hendrik Jans Olijve, 26 j. van Appelscha.

MARKTBERIGTEN.

AMSTERDAM, 1 Oct. TARWE onveranderd; 133 ℔ nieuwe witbonte Poolsche f 328; 132 ℔ bonte dito f 315; 129 ℔ oude Norder f 275. — ROGGE stil; 126 ℔ Pruissische f 187. — GARST iets lager, 113 ℔ Deensche f 170. — KOOLZAAD vast, met ongenegen verkoopers. — LIJNZAAD zonder handel. — RAAPOLIE prijshoudend; op 6 weken f $42\frac{1}{4}$; Vliegend f 41; 1o Oct. f $40\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$; Nov. f 41. $\frac{1}{4}$; Dec. f $41\frac{3}{4}$; Mei f 41. — LIJNOLIE williger; op 6 weken f $32\frac{1}{2}$; Vliegend f $31\frac{1}{4}$; 1o. Oct. f $30\frac{3}{4}$, $\frac{7}{8}$; Nov. f $31\frac{1}{4}$; Dec. f $31\frac{1}{2}$; Voorjaar f $32\frac{3}{4}$. — HENNEPOLIE op 6/w. f $38\frac{3}{4}$; Vliegend f $37\frac{1}{2}$. — RAAPKOEKEN per 1040 stuks f 82 a f 87. — LIJNKOEKEN per 104 stuks f 11 a f 14.
SCHIEDAM, 30 Sept. MOUTWIJN f $16\frac{1}{4}$ per vat contant voor benoodigden besteed. — JENEVER 100 pct Amst. proef f $19\frac{3}{4}$ a f $20\frac{1}{4}$ per vat contant bij partij.

236e STAATS-LOTERIJ.

5e Klasse. *Prijzen van f 100 en daarboven.*

16e Lijst. Nos. 2534, 10804, 10847, 13555 en 18812 ieder f 1000. — Nos. 6891, 7474, 9462 en 10620 ieder f 400. — Nos. 9657, 14036, 17227, 18296 en 19784 ieder f 200. — Nos. 1758, 3877, 4401, 4485, 13465 en 14212 ieder f 100.
17de Lijst. No. 2259 eene premie van f 3000. No. 4764 eene prijs van f 1000 en eene premie f 30000. No. 18203 f 100.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.
AMSTERDAM, 1858.

	pCt.	1 Oct.	2 Oct.		pCt.	1 Oct.	2 Oct.
Nederl. W.S.	$2\frac{1}{2}$	65	$64\frac{1}{8}$	*Polen*,			
—	3	$76\frac{3}{4}$	$76\frac{11}{16}$	Aand. fl 500	/	$157\frac{1}{4}$	$157\frac{1}{4}$
—	4	$98\frac{1}{4}$	$98\frac{3}{4}$	Obl.	4	$82\frac{3}{8}$	$82\frac{3}{8}$
Amort. Synd.	$3\frac{1}{2}$	$94\frac{3}{4}$	$94\frac{5}{8}$	*Spanje*, Obl.	$1\frac{1}{2}$	$29\frac{11}{16}$	$29\frac{3}{4}$
Handelm.	$4\frac{1}{2}$	141	$141\frac{1}{4}$	Obligatien	3	$45\frac{1}{8}$	$45\frac{1}{8}$
O. I. Leening	4	$98\frac{5}{8}$	$98\frac{5}{8}$	Binnenl.	3	$40\frac{9}{16}$	$40\frac{1}{2}$
Aand. H. Spw.				Amortisable		$11\frac{7}{8}$	$11\frac{7}{8}$
— R. —	$4\frac{1}{2}$			Bewijz. Coup.		6	
Ned. B.				*Oostenrijk*,			
Maats. Weld.				Oblig. Goll	5		
Rusland,				— —	4		$62\frac{3}{4}$
Obl Hope	5	$106\frac{1}{4}$	$106\frac{1}{2}$	— Metal.	5	$77\frac{9}{16}$	$77\frac{7}{16}$
Dito 1831/33	5	$92\frac{1}{4}$	$92\frac{1}{8}$	— Rente A.	5	$87\frac{1}{2}$	$87\frac{5}{8}$
Cert. 1840	4	$86\frac{3}{4}$		— Nation.	5	$78\frac{3}{16}$	$78\frac{1}{8}$
— Stieglitz	4	$86\frac{5}{8}$		— —	$2\frac{1}{2}$	$39\frac{5}{8}$	$39\frac{11}{16}$
— Nieuwe	4			*Belgie*, Cert.	$2\frac{1}{2}$		
— 5e Serie	5	$98\frac{7}{16}$	$98\frac{3}{8}$	Rothschild	$2\frac{1}{2}$		
— 1855 6e S.	5	$102\frac{7}{16}$	$102\frac{1}{2}$	*Portug.*, Obl.	3	47	$47\frac{1}{16}$
— van Ass.	6	$67\frac{7}{8}$	67	Brazilien	5	101	101
				Weener aandeelen	4		323

1 Oct. Nationale fondsen waren heden bij weinig affaire nagenoeg als gisteren; van buitenlandsche waren Russische, 5de serie, tot verhoogde prijzen gevraagd, Spaansche en Portugesche iets williger, de overigen bijna onveranderd.
2 Oct. De markt was heden, bij weinig affaire, algemeen iets flaauwer; eene uitzondering maakten hierop echter de Venezuelasche, die tot hoogere prijzen gevraagd blijven.

Als een bewijs, tot op welk eene hoogte de photografie het gebragt heeft, vermelden wij, dat professor J. Müller, de bekende bewerker van Pouillet's leerboek, mededeelt, dat hij eene photographie op collodion heeft gezien, die een grijs vlekje vormde van $1\frac{1}{2}$ streep breedte en 2 streep hoogte, waaruit met het bloote oog niets was te maken. Door het mikroskoop waargenomen, zag hij een portret van Napoleon III ten voeten uit. Bij 300malige vergrooting kan men, bij deelen het beeld ziende, de enkele troetels aan den sabelkwast en de epauletten onderschei den, ja zelfs het snijwerk aan den stoel die naast de figuur staat. Ook zag hij dat de photographie naar eene litographie was gemaakt, want men herkende duidelijk het korrelige der teekening. Dat deze handeling aan de wetenschap voordeel zal doen is ontwijfelbaar. Verbeelden wij ons een photographisch beeld der maan van ongeveer 5 Ned. duim middellijn, zoo zijn de ringgebergten aan de lichtgrenzen an dat beeld nog groot genoeg, om met het mikroskoop ven zooveel, of misschien nog meer bijzonderheden te toonen, als men door den besten verrekijker op de maan tot nu toe in staat is waar te nemen.

—

Aardsche dingen moet men eerst kennen, om ze lief te kunnen hebben: Goddelijke dingen moet men liefhebben, om ze regt te kennen. Bij de beschouwing van de grootheid, orde en schoonheid des heelals, kunnen wij het aanwezen der Godheid niet loochenen. Maar om haar regt te kennen, hare nabijheid levendig te beseffen, moet de mensch met een rein, eenvoudig, onverdeeld hart zich tot haar verheffen. De zich zoo verheffende geest doet het ligchaam aanbiddend nederknielen. Hoe meer wij God zoeken, des te meer vinden wij Hem.

—

Ongehuwde of liever niet-geëngageerde meisjes zijn gelijk aan proponenten, die op vacante plaatsen reizen. Zij hebben daarenboven deze gelijkheid, dat men beide dikwijls eer men ze kent, miskent; wanneer men ze slechts ten halve kent vergeet en ze weder bemint, wanneer men ze ten volle en geheel en al kent.

—

Wanneer de khan der Tartaren, die niet eens een huis bezit en alleen van den roof leeft, zijn middagmaal, dat uit melkspijzen en paardenvleesch bestaat, geëindigd heeft, laat hij door eenen heraut afkondigen, dat het alle mogendheden, vorsten en grooten dezer aarde vrijstaat, om zich aan tafel te zetten.

—

Indien sommige lieden de eene helft van hun vermogen er voor gaven, om te leeren hoe de andere helft te besteden, zoude hun geld zeer goed gebruikt zijn.

—

Het menschelijk leven bestaat in twee tijdperken: in het eerste wenscht men naar het tweede, in het tweede wenscht men het eerste terug.

—

De afgunst welke schele oogen heeft, om het goede te zien, heeft metalen longen, om het kwade te verkondigen.

GEDRUKT BIJ **GRATAMA** te ASSEN.